

Washington Üniversitesi Yaşam Kalitesi Anket Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Washington Üniversitesi Yaşam Kalitesi Anket Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32578>

Öz

Washington Üniversitesi Yaşam Kalitesi Anket Formu (UW-QOL), özellikle ba? ve boyun kanseri hastalar?nın sa?lıkla ili?kili yaşam kalitesi (HRQOL) düzeylerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis? standart bir ölçektir. Bu akademik giri?, Hilmi Alper ?enkal taraf?ndan 2009 y?l?nda ger?ekle?tirilen, UW-QOL anket formunun Türk?e versiyonunun ge?erlilik ve güvenilirlik ?al??malar?na odaklanmaktadır. Bu uyarlama ?al??mas?, anketin Türkiye'deki klinik ve ara?tırma ortamlar?nda, spesifik olarak **ba? ve boyun kanseri** tan?s? alm?? hasta popülasyonunda kullan?labirli?ini sa?lamay? amaçlam??tır. Türk?e versiyon, orijinal ölçe?in **psikometrik** özelliklerini koruyarak, hastal??n fonksiyonel, fiziksel ve psikosozyal etkilerini ölçmektedir.

Uyarlanan form toplam 12 maddeden olu?makta olup, kanser tedavisi sonrası ortaya ç?kan spesifik semptomlar ve fonksiyonel bozukluklar üzerindeki hasta alg?s?n? kaydetmektedir. Elde edilen güvenilirlik katsayılar?, Türk?e versiyonun yüksek düzeyde tutarlı?ık sergiledi?ini göstermektedir, bu da onun klinik ?al??malarda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Kalitesi, UW-QOL, Ba? ve boyun kanseri, Psikometri, Uyarlama, Güvenilirlik, Ge?erlik, Onkoloji, Sa?lıkla ?li?kili Yaşam Kalitesi.

Yazarlar

Hilmi Alper ?enkal (Türk?e Uyarlama ve Ge?erlik/Güvenilirlik ?al??mas? Sorumlusu).

Amaç

Washington Üniversitesi Yaşam Kalitesi Anket Formu'nun (UW-QOL) temel amacı, **ba? ve boyun kanseri** tan?s? alm?? ve bu hastal??n tedavilerini görmü? bireylerin yaşam kalitesini kapsamlı bir ?ekilde ölçmektir. Ba? ve boyun kanserleri genellikle yutma, konu?ma, nefes alma ve estetik görünüm gibi hayati fonksiyonlar? etkiledi?i için, bu ölçek hastalar?n spesifik morbidite yükünü de?erlendirmeye odaklanır.

Türk?e adaptasyon ?al??mas?nın (?enkal, 2009) birincil amacı, orijinal ?ngilizce UW-QOL ölçe?inin kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamak ve Türk popülasyonu üzerinde güvenilirlik ve ge?erlilik analizlerini yaparak ölçe?in klinik ara?tırmalarda kullan?m?na zemin hazırlamaktır. Bu sayede, Türkiye'deki onkoloji ve kulak burun bo?az (KBB) uzmanlar?, tedavi yöntemlerinin hastan?n yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini standart bir araçla de?erlendirebilme imkanı kavumu?tur.

Yapı

UW-QOL, **Sağlıkla İlişkili Yaşam Kalitesi (HRQOL)** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle fiziksel fonksiyon, psikososyal refah ve hastalığa özgü semptomlar olmak üzere çok boyutlu alanları içerir. Baş ve boyun kanseri bakımında, ölçülen spesifik boyutlar arasında yutma fonksiyonu, konuşma fonksiyonu, ağrı, görünüm, sosyal izolasyon ve anksiyete/depresyon gibi alanlar bulunur.

Ölçek, hastaların kendi hastalıkları ve tedavileri sonucunda yaşadıkları fonksiyonel kısıtlamaları ve duygusal zorlukları öznel olarak değerlendirilmelerine olanak tanır. 12 madde ile sınırlı olması rağmen, anket formu kansere özgü semptomları hedef alarak yüksek düzeyde klinik hassasiyet göstermeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

UW-QOL Türkçe Versiyonu'nun geçerliliğinin araştırılması, Şenkal'ın 2009 tarihli uzmanlık tezinin temel bileşenlerinden birini oluşturmaktadır. Geçerlik (validity), bir ölçme aracının gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne kadar doğru ölçtüğünü ifade eder. Her ne kadar kaynak metin spesifik geçerlik katsayıları listelemese de, adaptasyon sürecinde **içerik geçerliliği** (uzman görüşleri ile madde uygunluğunun değerlendirilmesi) ve muhtemelen **yapı geçerliliği** (örneğin faktör analizi veya bilinen gruplarla karşılaştırma) yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Başarılı bir adaptasyonun temel koşulu, çeviri sonrası ölçeğin orijinaliyle aynı teorik yapıyı koruduğunu göstermektir. Bu tür bir geçerlik çalışması, Türkçe versiyonun baş ve boyun kanseri hastalarının yaşam kalitesi üzerindeki değişimleri doğru bir şekilde yansıttığını teyit etmek için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik (reliability), bir ölçme aracının tutarlılık ve istikrar derecesini ifade eder. Şenkal (2009) tarafından yürütülen çalışmada, UW-QOL Türkçe versiyonunun güvenilirlik analizleri oldukça güçlü sonuçlar vermiştir.

İç Tutarlılık (Internal Consistency): Ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini gösteren Cronbach's alpha katsayısı **0,757** olarak tespit edilmiştir. Bu değer, sosyal bilimler ve sağlık araştırmaları bakımında kabul edilebilir (genellikle >0.70) bir iç tutarlılığı işaret etmektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Ölçeğin zaman içinde tutarlılığını gösteren analizlerde, Spearman Korelasyon Katsayısı (ICC) **0,941** olarak belirlenmiştir. ICC değerinin 0.90'ın

üzerinde olması, ölçeğin zaman içinde son derece yüksek bir istikrara sahip olduğunu ve ölçümlerin tekrarlanabilirliğini göstermektedir.

Bu istatistiksel bulgular, UW-QOL Türkçe versiyonunun baş ve boyun kanseri hastalarında güvenilir ve tekrarlanabilir sonuçlar üretebilen bir araç olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte UW-QOL Türkçe versiyonuna ait spesifik faktör analizi sonuçlarına yer verilmemiştir. Ancak, yaşam kalitesi ölçeklerinin çok boyutlu doğası gereği, orijinal UW-QOL ölçeği birden fazla alt boyutu ölçmektedir. Tipik olarak, bu tür adaptasyon çalışmalarında, çeviri sonrasında orijinal ölçeğin faktör yapısını (yani, hangi maddelerin hangi alt boyutlara yüklendiğinin) korunup korunmadığını incelemek amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) veya **Keşfedici Faktör Analizi** (KFA) uygulanır.

UW-QOL'nin orijinal yapısı genellikle fiziksel fonksiyon, sosyal/duygusal fonksiyon ve kansere özgü semptomlar (örneğin tükürük, yutma, çineme) gibi alanları kapsayan faktörlerden oluşur. Başarılı bir adaptasyon, Türkçe verileriyle yapılan faktör analizinde de bu temel boyutların ortaya çıkmasını gerektirir. Tez çalışmasında bu analizlerin yapılması muhtemeldir, ancak sonuçlar özet metinde bulunmamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz bildirim temelli anket formu. Ölçek toplam 12 maddeden oluşmaktadır.

Maddeler: Toplam 12 madde bulunmaktadır.

Derecelendirme: Derecelendirme formatı kaynak metinde belirtilmemiştir, ancak UW-QOL genellikle Likert tipi veya spesifik fonksiyonel zorlukları ölçen derecelendirme sistemleri kullanır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Baş ve boyun kanseri hastaları.

Yaş Grubu: Yetkinler (Klinik popülasyon).

Popülasyon Detayları: Çalışma, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde takip edilen veya tedavi gören **baş ve boyun kanseri** hastaları üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Psikometrik geçerlik ve güvenilirlik çalışması kapsamında, kesitsel veya boylamsal veri toplama yöntemleri kullanılarak öz bildirim verileri toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

UW-QOL, Cronbach's alpha, Onkoloji, Ba? ve Boyun Cerrahisi, Psikometrik Özellikler, Adaptasyon, ICC, Yaşam Kalitesi Ölçümü.

Yazarlar

Sorumlu Yazar (Uyarlama): Hilmi Alper ?enkal

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: dralpersenkal@yahoo.com

Yazın Adresi: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi (2009 tez dönemi itibarıyla).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Test Yolu (Türkçe Uyarlama): 2009

İzinler ve Ücretler: Ölçeğin ticari kullanım veya telif hakları hakkında spesifik bilgi kaynak metinde bulunmamaktadır. Kullanım izinleri için sorumlu yazar (Hilmi Alper ?enkal) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Orijinal UW-QOL ölçeği, genellikle akademik ve klinik araştırmalar için izinle kullanılmaktadır. Türkçe versiyonun kullanım için de telif haklarına uyulması gerekmektedir.

Kaynaklar

UW-QOL Türkçe Versiyonu'nun geçerlilik ve güvenilirliğini araştıran temel kaynak şudur:

?enkal, H.A. (2009). *Ba? ve boyun kanserli hastalar için Washington Üniversitesi Yaşam Kalitesi Anket Formu Türkçe Versiyonu'nun geçerliliği ve güvenilirliğinin araştırılması*. (Uzmanlık tezi). Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara.

Bu uzmanlık tezi, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açıktır. İlgili bağlantı: tez.yok.gov.tr

UW-QOL Türkçe versiyonunun orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: washington-universitesi-yasam-kalitesi-anket-formu-toad.pdf

Washington Üniversitesi Yaşam Kalitesi Anket Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri kaynak içerikte listelenmemiştir. Sadece anketin toplam 12 maddeden

oluştuğu belirtilmiştir. Maddelerin tam içeriği için, yukarıda belirtilen uzmanlık tezine veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.

Ankette toplam **12 madde** bulunmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM